

ako bode slavní c. kr. deželni šolski svét letos učne načrte, ki so podloga urnikom, v čem izpremenil, zlasti z ozirom na postavo z 1883. l. (2. maja).

Da se učni smoter, ki je podpisan po učnih načrtih, v obče ne dosega, razumljivo je samo ob sebi; kajti zahteva se v nekaterih točkah obilo. Priden in vešč učitelj bi v normalnih šolskih razmerah že veliko dosegel; toda kje so normalne šolske razmere in ob enem priden in izveden učitelj?

Najboljši uspehi so v materinskem jeziku, osobito v čitanji. Pa kakor sem pri drugih predmetih opazil metodične nedostatnosti, tako še celó pri čitanji. Sploh naj se učitelj višjih definicij ogiba v ljudski šoli. Tudi pri računstvu naj se ne vpraša, kaj je soštevanje, odštevanje itd. Učitelj naj bo vesel, da znajo otroci soštovati, odštovati itd. S slovnico slovensko sem v obče nezadovoljen, zlasti na nekaterih šolah se menda nič ni gojila. Na nemških šolah govoré učitelji pravilno nemščino, na slovenskih šolah pa navadno slabo slovenščino, vse polno germanizmov, n. pr. „gor dal“, „noter povedal“ — „koga“ (nam. kaj).

(Konec prih.)

Pravna razmerja ljudskih učiteljev na Kranjskem.

(Obravnava učiteljske konferencije pri sv. Petru na Pivki v dan 2. julija t. l. — Matija Rant.)

(Dalje in konec.)

IV. Predplače od delateljenih dohodkov ljudskim učiteljem.

Kar je enemu za obstoj njegov koristno, prav in potrebno, naj se drugemu brez škode deželne blagajnice na škodo prizadetemu ne odteguje!

Vsak kmetovalec ima mej letom o svojem času setev, a zopet brez posebne nesreče o svojem času žetev. — Tudi ljudskemu učitelju, osobito po bolj oddaljenih in samotnih krajih na deželi, bilo bi jako pomagano, ko bil bi ob času pospravljanja poljskih pridelkov in drugih sadežev gledé „reparjev“ toliko pri moči, da bi si vsako leto ob enem najnavadnejega živeža in drugih potrebnih reči v času pospravljanja taistih prec iz prve roke bolj po ceni za celo leto mogel nakupiti. Zopet drugikrat prikrade se v družino bolezen, katera izrednim potom tudi izrednih in preobčutnih denarnih svôt požrè. Več! Primeri se selitev, katera učitelju užé tako lehkí žep hudo potrese. Znano je pa le predobro, da je mej ljudskimi učitelji, ne zavoljo lastnih krivd, nego radi nemile osode, katera jim v naši kronovini prav pičlo skorjico trdega kruhka privošči, le malo takih, katerim okrogli bog po posebno ugodnih okoliščinah ravno prehude preglavice ne dela. — Sosebno je pa učiteljstvo vsega tukajšnjega šolskega okraja, ne radi svojega zadolženja, nego temveč zavoljo neprestanih sporednih izredno slabih in nerodovitnih letin, ter od dnéva do dnéva vedno se množeče nezaslišane draginje vsega za najskromnejši obstoj potrebnega, hudo in preobčutno prizadeto. Dohodki so vedno enoisti, postranskega — postavno dovoljenega zaslužka zavoljo splošne béde (sosebno po enorazrednicah) ni nobenega, a draginja vsega se pa slednji dan v nezaslišanih % očitvidno množi.

Ni drugače, da je pri takih okoliščinah človek naravnost primoran, da sebe in svoje preživlja s posojili. Srečen ta, ki ima pri imovitih še kaj kredita; a ta kredit je pa britek, grenák in nad vse nezaslišano zoprń, ter človeka v še večje skrbi in zadrege pripravlja.

Ako imajo užé vsakovrstni c. kr. uradniki, profesorji, mestni učitelji, pri železnicah službujoče osobje itd. domá v svojih gotovih dohodkov predplačah zavetje, zakaj se ta dobrota in mila pomoč ravno ljudskim učiteljem po deželi naše domovine še ne privošči

in postavno ne zagotovi? — Posebnih in stvarnih razlogov za-to, mislim, da se ne nahaja! In, — ako bi se tudi, — zakaj ravno pri užé takó pičlo plačanemu ljudskemu učiteljstvu? Ravno ljudsko-učiteljski stan je oni, kateri ima prevažno nalogo za vso družbo človeško reševati, zavoljo česar naj bi se ga tudi tù in tam nekoliko bolj v milo naklonjenost in blagodejno zavetje ugodnejših pravnih razmer jemati izvolilo.

Gospodje učitelji ljudskih čveterorazrednic so zadnji čas res na svojo roko in le za svojo lastno osebnost pričeli nekako javno agitacijo v izboljšanje njihovega gmotnega položaja, ob kateri, zdí se mi, jim pa na splošnem gmotnem blagru vsega učiteljskega stanú ni kaj ležeče. Pristranost in preziranje sotrudnikov se pa gotovo nobenemu stanú lepo in čedno ne prilega, ni mu v čast, nego temveč v nečastno posmehovanje drugim. Taka maroga v kakem stanu se le prehitro od drugih zasledí in jim služi v vsakovrstno predbacivanje. Povsod, gledé izboljšanja splošnega šolskega napredka, kakor tudi poštenega prizadevanja za izboljšanje pravnih razmer, naj bi mej vsemi ljudskimi učitelji brez izjeme veljalo vodilo, da v edinosti je moč. Delujmo torej povsod nerazdvojeni „vsi za enega in eden za vse“, ako hočemo, da nam milejša prihodnost tudi skoraj prisveti, ter nam naš skromni položaj blagodejno zboljša!

Za nameček svojim ravno navedenim lamentacijam dodajam še sledeče nasvete:

Slavna učiteljska skupščina Postojinskega šolskega okraja naj sklene, da se z vsemi postavno dovoljenimi pripomočki in sredstvi v to dela in stvarno tudi pri merodajnih krogih na to vpliva, da se

1) tudi starejim ljudskim učiteljem na Kranjskem polnoštevilne starostne doklade brez prikrajšanja določijo in odmerijo; da se

2) §. 41. deželne šolske novele z 9. marca 1879. l. v toliko izpremení, da bodo po njem in v njega smislu tudi ravnatelj ljudskih enorazrednic primerne opravilne doklade sè svojimi dohodki vred prejemali; da se

3) §. 62. deželne šolske postave z 29. aprila 1873. l. o učiteljskih pravnih razmerah takó preosnuje, da bode v njegovem smislu ljudskim učiteljem tudi leta njihove prve službe po dovršenem zrelostnem izpitu kot službena leta v dosego pokojnine šteta; da se

4) ljudskim učiteljem po vsem Kranjskem predplače njihovih delateljenih letnih dohodkov ob gotovih slučajih postavno določijo in zagotové.

(Vsi nasvèti bili so soglasno odobreni in vzprejeti.)

V dosego vsega tega delovala naj bi konferenca po svojem izvoljenem stalnem odboru, po svojih v deželno učiteljsko konferenco odbranih zastopnikih in pa po „Slovenskem učiteljskem društvu“ v Ljubljani. (Soglasno vzprejeto in odobreno.)

Učiteljska konferencija mestnega okraja Ljubljanskega.

(Dalje.)

Gosp. Ivan Belè: „Razpravljati mi je vprašanje: „Kdaj in kako naj se poučuje drugi deželni jezik“. — Prvi del tega vprašanja, o času, kdaj naj se začénja s poukom v nemščini, so, kakor čujemo, že višje šolske oblasti rešile v zmislu, naj se z nemščino začénja v tretjem razredu (t. j. 3. šolsko leto). Torej boril bi se za pridobljeno trdnjavo, ali pa bi moral braniti izgubljeno mesto, ako bi to točko dalje razmotraval. Za letos veljal je ukaz sl. dež. šolskega svéta z 9. avgusta 1883. l., vsled katerega je po zahtevi sl. mestnega zbora slovenski jezik postal učni jezik za vse predmete; nemščino se je imelo poučevati že v drugi polovici prvega šolskega leta. — Tudi drugi

in postavno ne zagotovi? — Posebnih in stvarnih razlogov za-to, mislim, da se ne nahaja! In, — ako bi se tudi, — zakaj ravno pri užé takó pičlo plačanemu ljudskemu učiteljstvu? Ravno ljudsko-učiteljski stan je oni, kateri ima prevažno nalogo za vso družbo človeško reševati, zavoljo česar naj bi se ga tudi tù in tam nekoliko bolj v milo naklonjenost in blagodejno zavetje ugodnejših pravnih razmer jemati izvolilo.

Gospodje učitelji ljudskih čveterorazrednic so zadnji čas res na svojo roko in le za svojo lastno osebnost pričeli nekako javno agitacijo v izboljšanje njihovega gmotnega položaja, ob kateri, zdí se mi, jim pa na splošnem gmotnem blagru vsega učiteljskega stanú ni kaj ležeče. Pristranost in preziranje sotrudnikov se pa gotovo nobenemu stanú lepo in čedno ne prilega, ni mu v čast, nego temveč v nečastno posmehovanje drugim. Taka maroga v kakem stanu se le prehitro od drugih zasledí in jim služi v vsakovrstno predbacivanje. Povsod, gledé izboljšanja splošnega šolskega napredka, kakor tudi poštenega prizadevanja za izboljšanje pravnih razmer, naj bi mej vsemi ljudskimi učitelji brez izjeme veljalo vodilo, da v edinosti je moč. Delujmo torej povsod nerazdvojeni „vsi za enega in eden za vse“, ako hočemo, da nam milejša prihodnost tudi skoraj prisveti, ter nam naš skromni položaj blagodejno zboljša!

Za nameček svojim ravno navedenim lamentacijam dodajam še sledeče nasvete:

Slavna učiteljska skupščina Postojinskega šolskega okraja naj sklene, da se z vsemi postavno dovoljenimi pripomočki in sredstvi v to dela in stvarno tudi pri merodajnih krogih na to vpliva, da se

1) tudi starejim ljudskim učiteljem na Kranjskem polnoštevilne starostne doklade brez prikrajšanja določijo in odmerijo; da se

2) §. 41. deželne šolske novele z 9. marca 1879. l. v toliko izpremení, da bodo po njem in v njega smislu tudi ravnatelj ljudskih enorazrednic primerne opravilne doklade sè svojimi dohodki vred prejemali; da se

3) §. 62. deželne šolske postave z 29. aprila 1873. l. o učiteljskih pravnih razmerah takó preosnuje, da bode v njegovem smislu ljudskim učiteljem tudi leta njihove prve službe po dovršenem zrelostnem izpitu kot službena leta v dosego pokojnine šteta; da se

4) ljudskim učiteljem po vsem Kranjskem predplače njihovih delateljenih letnih dohodkov ob gotovih slučajih postavno določijo in zagotové.

(Vsi nasvèti bili so soglasno odobreni in vzprejeti.)

V dosego vsega tega delovala naj bi konferenca po svojem izvoljenem stalnem odboru, po svojih v deželno učiteljsko konferenco odbranih zastopnikih in pa po „Slovenskem učiteljskem društvu“ v Ljubljani. (Soglasno vzprejeto in odobreno.)

Učiteljska konferencija mestnega okraja Ljubljanskega.

(Dalje.)

Gosp. Ivan Belè: „Razpravljati mi je vprašanje: „Kdaj in kako naj se poučuje drugi deželni jezik“. — Prvi del tega vprašanja, o času, kdaj naj se začénja s poukom v nemščini, so, kakor čujemo, že višje šolske oblasti rešile v zmislu, naj se z nemščino začénja v tretjem razredu (t. j. 3. šolsko leto). Torej boril bi se za pridobljeno trdnjavo, ali pa bi moral braniti izgubljeno mesto, ako bi to točko dalje razmotraval. Za letos veljal je ukaz sl. dež. šolskega svéta z 9. avgusta 1883. l., vsled katerega je po zahtevi sl. mestnega zbora slovenski jezik postal učni jezik za vse predmete; nemščino se je imelo poučevati že v drugi polovici prvega šolskega leta. — Tudi drugi

del moje naloge rešil je večinoma pred mano predgovornik gosp. A. Žumer s svojim predlogom o preustroji učnega črteža gledé poučevanja nemškega jezika. Naj izpregovorim samo nekoliko o načinu, po katerem naj bi se po mojem mnenji učil ta predmet.

Glavno vodilo nam ima biti to, da je nemški jezik živ jezik, katerega se je našim učencem treba naučiti najprej za vsakdanjo rabo; v drugi vrsti še le nam je gledati na to, da v njem položimo podlago poznejšemu pouku na srednjih šolah. Zatorej pri nas nemška slovnica nikakor ni glavna stvar, — gojiti jo je treba samo toliko, da otroci za najvažnije in najnavadnije jezikove razpôle dobé lastno razsodbo o pravilnosti; — nego jezični pouk teži pri nas na vaji, na vaji v govoru in pisavi. Treba bo popolnoma otresti metodo, katera je k nam zašla iz srednjih šol in pri kateri se iz početka največ časa uporabi za ubijanje in ponavljanje pravil, pozneje pa za prestave. Za mrtve jezike, v katerih se je baviti pričetkom največ z oblikami in pozneje s temeljitim prebavljanjem realne in miselne tvarine, nakopičene v klasikih, je ta učni način popolnoma priležen; tû se učenec vglobeva v jezikove in pisateljeve posebnosti, v njih duh — to je poležno, mirno delo. Druga pa je z živim jezikom; temu je treba žive besede; treba je, da se uho navadi na točno poslušanje in razločevanje, in jezik da se navadi na brz odgovor, kar Nemec imenuje „Schlagfertigkeit“. S kratka: mrtve jezike se „študira“, živega jezika pa se je treba navaditi. Ko je bil latinski jezik še občevalni jezik — to je trajalo deloma do Marija Terezijine dobe — gledalo se je n. pr. po jezuitskih institutih drakonično na to, da so učenci že srednjih gimnazijalnih razredov izključljivo latinsko občevali. No, kaj takega dan danes za nemščino pri nas zahtevati bilo bi abotno! A, tû se nam kaže naopaqna pot, na katero se je zašlo. Ko se je koncem minulega in pričetkom našega veka v drugo porodil humanizem, oziroma klasicizem, pokladalo se je največjo važnost — kakor to mora biti — na točno prelaganje in razumevanje klasikov, — a malokateri osmošolec bi si vedel latinski izprosiiti ali kupiti kos črnega kruha. Odgovorilo se bode: Čemu bi znal govoriti mrtev jezik? Res je, a živ jezik naj se ravno govori, in zato se meni zdí, da dozdanji način poučevanja — se vé da nasledek naših učnih knjig, — po katerem se je ali brez konca mlatilo suboparna pravila, ali pa eno vajo po 10- in 20krat prelágalo, ni bil pravi; zato se je potratilo in drugim predmetom pokralo brez mere časa — a doseglo se je primeroma prav malo. Kako naj li to predrugačimo? — Kakor za vsak drugi predmet, bodi tudi temu glavna, najvažnija in najobširniša učna knjiga učitelj sam. Razlaga naj sicer — to se umé samo ob sebi — vsako stvar v maternem slovenskem jeziku, a sicer naj se — v nemški uri samo — posluhuje kolikor moč nemške besede. Govori naj v kratkih, lahko umevnih stavkih in naj po moči tudi od otrok s časom zahteva odgovora v novem jeziku. Izgovarja naj čisto in pravilno, to je temelj za pravopisje, ter tudi zarano pazi na to, da i pri učencih iztrebi lokalizme v izgovoru in v oblikah, to osobito pri otrocih, ki sem ter tja doma ali drugod slišijo kako nemško besedo. — Kedar so se otroci nemškega branja naučili in se preíde k jezičnemu pouku — pri katerem naj se oblikoslovje po moči ob enem s sintakso obdelava — začne naj takoj z izdelavanjem svobodnih stavkov (freie Sätze) po vprašanjih, ako treba, naj jim sam podá nekoliko besed na izbor. — Vaje, ki so v slovnici, naj sam najprej prestavi, otroci naj se jih naučé, in učitelj naj potem vprašuje po subjektu, predikatu i. t. d. N. pr. Vaja: „Der Schüler rechnet“. Wer rechnet? Was thut der Schüler? Pozneje: Wer rechnet noch? Was thut der Schüler noch? Tudi lahko pokliče učenca, ki po vrsti ali po svoji volji stavi poleg knjige taka vprašanja, učitelj pa kliče sproti druge, kateri naj na-nja odgovarjajo. — Izdelane proste stavke naj eden učenec bere, drugi pa naj jih ročno prestavlja. Drug pot naj ta deček bere vprašanja, katera je učitelj na tablo napisal, uni pa naj po svojem zvezku ali pa prosto na-nja odgovarja. — Vaje, ki so v knjigi v ednini, naj pre-

lagajo v množino ali naj pozneje nadomestujejo glagole v predikatu s samostavniki, n. pr. vaja: „Die Gans schnattert“. Was ist die Gans? Wie ist die Gans? Ali naj zamenjava besede raznih stavkov, n. pr. vaja: „Die Gabel ist eisern. Das Messer ist stumpf. Das Beil ist scharf.“ Die Gabel ist stumpf. Das Messer ist scharf. Das Beil ist eisern i. t. d. — Vaje naj se jemljó kolikor moč iz vsakdanjega življenja in naj se mnogokrat menjavajo, da se ne bodo nahajale v vsakej besede: Vater, Schüler, Schwester, Garten i. t. d. Sploh pa je treba vaje vrediti tako, da se na eno lahko mnogokrat ozira; n. pr. vaja: „Der Tischler hobelt. Der Maler zeichnet“. (Prestava.) 1. Vprašaj po subjektu, po predikatu! 2. Zamenjajte subjekte! Der Tischler zeichnet auch. Der Maler hobelt nicht. 3. Preložite stavke na množino! 4. Was hobelt der Tischler? i. t. d. 5. Was für ein Tischler hobelt? 6. Kadar se pride do polpreteklega, ali prihodnjega, ali preteklega časa šibkih glagolov, dá se lahko preložiti to vajo, katera je že tolikrat služila, v dotični čas. 7. Kadar pridemo do adverbijalnih določil, damo zopet lahko iste stavke določevati. Vidi se, da na ta način tudi slovnično znanje škode ne trpí. A treba se bo učitelju na ta nauk vestno pripravljati, da bo lahko veleval: Poiščite vajo 5, 20, 40 in dopolnite! Ne bo mu potem treba ene in iste prestave po 10- in 20krat prežvekovati; raznovrstnost privela bo živahnost, učenci se bodo za nauk zanimali in napredovali v jeziku, ob enem pa se urili tudi v brzem in točnem mišljenju in odgovarjanju. Dokler nimamo tako vravnanih knjig, pomagajmo si s tem, da primerne vaje narekavamo; otroci pa naj jih po številu urejene prepisujejo v poseben zvezek, katerega naj nosijo vedno s saboj. — Tik teh vaj mora se seveda tudi predstavljati, že zaradi primerjanja obeh jezikov, ki je pouku jako uspešno. Tudi tù si učitelj lahko pomnoži in ponovi tvarino s tem, da daje stavke, pozneje lahke liste, katere je narekoval pri slovenski uri za slovenski pouk, v nemški uri na nemško prelagati. — Berila naj bodo lahka, a mikavna: Lahke basni, prilike, pripovedi, popisi; moralčne razprave imajo sicer vsekdar dober namen, a ga nikdar ne dosežejo, zato je tudi Gospod sam učil v prilikah. Vsako tako berilo naj učitelj slovensko razloži, o priliki predstaviti dá — v slovenski uri se je lahko napiše v domačem jeziku; — a i tù naj se stavi poleg berila lahka vprašanja v nemškem jeziku, na katera otroci tudi v nemškem jeziku odgovarjajo. Če dobimo posebna, ali s slovniciami združena berila, naj bi se jim pridejala koncem tudi vprašanja. Za pravopisje je najboljši pripomoček pravilno in natančno branje (ö, ü, eu, mm i. t. d.).

Kar se tiče slovnice, bila naj bi sestavljena po induktivnej metodi: najprej vaja, potem lahko pravilo (a teh malo!); dalje naj bi bila tvarina skoz razvrščena sintetično, na način blizo kakor je sedanja II. nemška slovnica, in pa v koncentričnih krogih, n. pr. v III. razredu vaje z lahkimi samostavniki na el, er, en, ali kateri imajo končnico na n in en, v IV. razredu vaje z mešanimi i. t. d.; koncentrično bi se tudi pred vsem moralo postopati v pouku obeh jezikov, tako da bi se jemalo ob enem samostavnik (oziroma subjekt in predikat) v slovenskem in nemškem, v prvem obširneje in popolneje, v drugem vse v ožjem okvirju; enaka pravila bi se tako bolj vglobila, različenosti pa bi bile bolj razvidne.

Da se nam knjige na tak način uredí in se mi potem resno potrudimo, smelo trdim, da bomo, počemši z nemščino v tretjem razredu, vsaj toliko dosegli, kolikor smo do zdaj. Zdaj še le nam bo mogoče gojiti nekatere predmete, katere smo morali doslé popolnem zanemarjati. Najprej naj omenim nazornega nauka na najnižji stopinji. Vem sicer, da je ta predmet pri nas malo v čislih, in rad priznam, da se ga lahko zlorabi zgolj v igračo. V istini je pa ravno pri nas, kjer je za najnavadnša orodja in poslovanja toliko tujih besed v rabi, ne gledé na veliki pomen, ki ga ima pri pravi obravnavi za razvitek duševnih zmožnosti, tudi sile važen, ker se nam tù najprej in v odločilnem trenutku za

otrokov razvoj podá prilika počestni dialekt nadomestiti s pravilnim slovenskim jezikom. Potreben je dalje pri govornih vajah, katerih je mnogo treba za dobro izvršbo pisalnega in berilnega pouka po analitično-sintetični metodi, ki je pri nas obligatorično vpeljana. Do zdaj se je pri vsem tem, kakor tudi pri prvih pisnih vajah, moralo jako površno in prenašlo ravnati, da je bilo moč drugega pol leta že začeti z nemškim jezikom — predno je bil temelj v branji in pisanji, še manj pa v materinem jeziku samem dobro položen. Že za Bach-Thunove vlade — danes je povsod drugače — pričnjalo se je z nemškim abecednikom povsod še le v II. in s slovnico še le v III. razredu; edino na slovenskih šolah vpeljan je bil že v I. razredu slovensko-nemški abecednik (pa za Rusine poljski i ruski elementariz); edine slovenske šole bile so brez slovnice za materini jezik, a so imele nemški: „Praktisches slov.-deutsches Sprachbuch für die oberste Classe der slov.-deutschen Hauptschulen“. In kaj je vzrastlo na tej zmesi? Troje prežlahnih želišč: preljuba „kranjska špraha“, katero se nam toliko očita, tako zvana „kuhinjska nemščina“ in pa na daleč okrog sloveči „Ljubljanski nemški dialekt“. Zdaj še le, ko se ne bo na vse zgodaj že mešalo obeh jezikov, nam bo mogoče položiti trden temelj enemu in s tem tudi drugemu; zdaj še le nam bo moč priučiti bodočemu obrtniku ali kupcu nekoliko miselne vsebine na podlogi pametnega pouka iz realij; zdaj še le bomo imeli priliko, preveriti se o dobroti novih šolskih postav“. (Konec prih.)

D o p i s i.

Iz Postojinskega okraja. Učiteljska konferencija za ta okraj bila je letos v dan 2. julija v Št. Petru. Ob poludeseti uri otvori predsednik, c. kr. okrajni šolski nadzornik g. Janez Thuma, skupščino, ter pozdravi navzoče učiteljstvo. Navzoči bili smo razun g. A. Gradišnika in g. Al. Lavrenčiča, ki sta bolna, vsi učitelji in učiteljice tega okraja. Skupščino počastila sta z navzočnostjo tudi c. kr. okrajni glavar, blagorodni g. Anton Globočnik, in deželni potovalni učitelj kmetijstva g. Gustav Pire. Svojim namestnikom voli si g. predsednik g. nadučitelja Martina Zarnika. Zapisnikarjem sta bila voljena g. Jakob Dimnik in gosp. Fran Zaman. G. nadzornik poroča, da je z uspehi v nekaterih šolah zadovoljen, vendar se pa zopet v družih šolah še dosti pogreša. Najboljši uspeh dosegel se je v branji, le gledati je treba na to, da bodo otroci glasneje in tudi ne na pamet brali. Jezikove vaje se nekoliko premalo gojijo. Računanje na pamet se tudi premalo vadi; nekateri učitelji se na ta važni predmet premalo pripravljajo; posebno številne vaje do 20 naj se vsestransko dobro obravnavajo; če je podloga dobra, bode tudi pozneje pouk laglje. Pisava je v nekaterih šolah jako slaba. V risanju se je dosegel precej dober uspeh, le gledati je treba, da bodo zvezki bolj čedni. Pouk v realijah je bil tudi še precej dober, le pri zemljepisji se zemljevidi premalo rabijo; domoslovje se tudi premalo goji. — V telovadbi se je dosegel slab uspeh; največji vzrok temu je, ker ni pripravnih prostorov; nekateri stareji učitelji tudi niso zmožni telovadbe poučevati; dobro bi bilo, da se jo navadijo. — V ročnih delih se je v 18. šolah poučevalo in se je sploh še precej dober uspeh dosegel, le premalo se šiva. — Potem g. predsednik naznanja vse ukaze in naredbe, katere so v teku tega šolskega leta tu sim došle od višjih šolskih oblasti. G. nadučitelj Pavel Kavčič poroča: »Kako naj krajni šolski sveti svoja opravila opravljajo«. Stavil je naslednji resoluciji: 1. Slavni c. kr. okrajni šolski svet priporoča naj krajnim šolskim svetom, da preiskavanje zaradi šolskih zamud šolskim vodstvom pripuščajo. 2. Krajni šolski svet izročiti ima v začetku vsacega leta znesek za stvarne reči učitelju, da ne bo treba za vsak kosček krede ali kapljico črnila ponižno prosariti, kar učiteljevo avtoriteto spodkopuje. Oba predloga bila sta vzprejeta. — G. J. Okorn poroča o Greinerjevih zvezkih, da bi jih rabile vse šole tega okraja. G. nadzornik tudi prav živo priporoča te zvezke. G. Adlešič priporoča Lapajnetove zvezke, ker so dosti ceneje, ravno tako tudi g. Kette. Oglasijo se k besedi tudi gg. Dimnik, Jelenec in Šarc. Pri glasovanji bilo je večina glasov za Greinerjeve zvezke. G. A. Pernè žel je v svojem poročilu »o cerkvenem petji« občno pohvalo. G. nadzornik priporoča jako Cecilijansko petje in učiteljstvo tega okraja je izreklo